

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.21.170/2017/7. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Stern Sándor ügyvéd által képviselt **felperes neve(címe)** szám alatti lakos felperesnek – a **(kamarai jogtanácsos neve)** által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2017. november 3. napján kelt 6.P.21.012/2017/9. sorszámú ítélete ellen a felperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 50.000,- (Ötvenezer) forint másodfokú eljárási költséget, és az államnak – külön felhívásra – 1.600.000,- (Egymillió-hatszáz ezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A felperes 2014. január 14-én nyújtott be támogatás iránti kérelmet a ... Hivatalhoz. A hatóság 2014. március 25-én kelt .../2014. számú határozatával a kérelmet elutasította. Indokolása szerint a felperes kérelme és **(perben nem álló személy neve)** egyéni vállalkozó ugyanaznap benyújtott támogatási kérelme egymásra épül, a megvalósítással érintett ingatlan megegyezik, mindkettejük esetében a **(település neve)**, belterület **(X)** hrsz.-ú. A felperesi kérelemhez csatolt hozzájáruló nyilatkozatból, valamint nyilvántartott térképmásolatból azt a következtetést vonta le, hogy a felperes által bérelt terület az ingatlanon belül úgy helyezkedik el, hogy a **(perben nem álló személy neve)** támogatási kérelmében szereplő ingatlanrész – melyre kizárólagos üzemeltetési joggal a 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet 23. § (1) bekezdés d) pontja alapján **(perben nem álló személy neve)**-nek kell rendelkeznie – udvarának, parkolójának használata, üzemeltetése nélkül a tervezett borozó nem megközelíthető, tehát önállóan nem lehetséges a rendeltetésszerű használat, üzemeltetés. Mindezeket figyelembe véve a két egymásra épülő, összesen 55.000.000,- forint támogatási igényű fejlesztés két külön támogatási kérelemként történő megbontásával a felperes a szükséges feltételeket mesterséges körülmények létrehozásával azért teremtette meg, hogy az adott intézkedés céljával ellentétes előnyhöz, azaz a maximális 35.000.000,- forinton felüli támogatási összeghez jusson, ezért arra nem jogosult.

A felperes a határozattal szemben fellebbezést terjesztett elő 2014. április 11-én.

A **(másodfokú szerv)** 2014. július 25-én kelt ... (2014.) végzésével a jogorvoslati kérelem elbírálási határidejét két hónappal meghosszabbította a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 33. § (1) bekezdése, valamint a 2007. évi XVII. törvény 57/A. § (4) bekezdése alapján.

A felperes 2015. március 30-án sürgette meg a másodfokú szervet a fellebbezés elbírálására.

A **(hatóság)** 2015. június 23-án a felperes kérelmével kapcsolatban megállapította, hogy a határozat meghozatalához szükséges valamennyi adat, illetve dokumentum nem áll rendelkezésre, ezért hiánypótló végzést bocsátott ki. Felhívta a felperes figyelmét, ha a felszólításnak a kézhezvételtől számított 8 napon belül nem tesz eleget, kérelméről a rendelkezésre álló és figyelembe vehető adatok alapján dönt, vagy a Ket. 31. § (2) bekezdése alapján az eljárást megszünteti. A hatósági eljárásban másodfokú határozat nem született.

A felperes keresetében 20.000.000,- forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Igényét arra alapította, hogy támogatási kérelme tárgyában másodfokú döntés nem született, fellebbezését érdemben nem bírálták el, így az alperes a támogatási kérelemben megjelölt összeg megfizetésére köteles.

Az alperes ellenkérelme elsősorban a per megszüntetésére irányult, melynek indoka a keresetlevél hiányos tartalma. Érdemben előadta, a támogatási kérelemben megjelölt 20.000.000,- forint nem jelentkezhetsz a felperesnél kárként, mert önmagában a pályázat benyújtása nem jelent alanyi jogosultságot a támogatásra. Nem vitatta ugyanakkor, hogy másodfokú döntés az ügyben nem született, álláspontja szerint a kereset mégis alaptalan, mert a felperes nem bizonyította, hogy a mulasztással összefüggésben őt kár érte volna.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Indokolásában a rPtk. 339. § (1) bekezdése, valamint 349. § (1) bekezdése alapján megállapította, az alperes azzal, hogy a felperes fellebbezését nem bírálta el, mulasztott. A per lényegi kérdése tehát az, hogy az alperes jogellenes mulasztásával okozati összefüggésben a felperest érte-e károsodás. Kifejtette, a támogatás iránti kérelem benyújtása nem keletkeztet alanyi jogot a folyósításra. Nem bizonyos ugyanis, hogy ha a fellebbezést az alperes elbírálja, az rá nézve kedvező lett volna. Mivel polgári jogi értelemben nem hátrány az, ha valaki nem jut előnyhöz, önmagában azzal, hogy a felperes az igényelt támogatáshoz nem jutott hozzá, károsodás nem érte, vagyonában csökkenés nem állt be, azt pedig a mulasztás kapcsán nem állította, de nem is bizonyította, hogy többletköltségei keletkeztek volna. Kár hiányában a kártérítés konjunktív feltételei hiányosak, a kereset alaptalan.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, annak megváltoztatása és a kereset szerinti döntés érdekében. Vélelmezte, azzal, hogy a hatóság hiánypótlásra hívta fel 2015. június 23-án és 26-án nála szemlét tartott, kérelmét kedvezően bírálták el. Ezzel megdől az elsőfokú bíróság azon okfejtése, hogy kedvező döntés hiányában a támogatási kérelemben szereplő összeg kárként nem jelentkezhetsz. Feltételezte, hogy a másodfokú hatóság az elsőfokú döntést hatályon kívül helyezte és a hatóságot új eljárás lefolytatására utasította. Továbbra is elmaradt vagyoni előnyként kívánta kárát érvényesíteni a rPtk. 355. § (4) bekezdése alapján.

Fellebbezésének kiegészítésében azzal érvelt, hogy a **(perben nem álló személy neve)** támogatási kérelmét elutasító elsőfokú határozatot a hatóság hatályon kívül helyezte, majd 2015. július 22-én a kérelemnek helyt adott. Véleménye szerint hasonló döntés született ügyében is, mely azonban nem került kézbesítésre. Követeléséből 3.000.000,- forintot felmerült költségként kívánt érvényesíteni.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Álláspontja az volt, a fellebbezéshez csatolt helyszíni szemléről kiállított jegyzőkönyv nem igazolja, hogy született volna a felperesi kérelem kapcsán másodfokú döntés. Az előzetes helyszíni szemle célja elsősorban annak megállapítása, hogy a támogatási kérelemmel érintett tevékenység megkezdődött-e, ha ugyanis igen, a támogatás nem ítélt meg. Ez a hatósági aktus rendszertanilag és logikailag is szükségképpen megelőzi az érdemi döntés meghozatalát. Hozzátette, a mellékelt irat

a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján nem értékelhető, mert az már elsőfokú eljárásban is – vélhetően – a felperes rendelkezésére állt.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az ítéletábra mindenekelőtt a fellebbezés kiegészítésében érvényesített 3.000.000,- forint költségigényre tér ki. A felperes keresetét elmaradt vagyoni előnyre alapozta, amit a támogatási kérelemben igényelt összegben jelölt meg. A másodfokú eljárásban követelését részben eltérő ténybeli és jogi alapra helyezte a hatósági eljárásban felmerült költség érvényesítésével, amire ott bizonyítás sem folyt.

A fellebbezésben új tény állítására és új bizonyítékok előadására csak a Pp. 235. § (1) bekezdése szerinti keretek között kerülhet sor. A kártérítés jogalapját és összecszerűségét érintő fellebbezési hivatkozás új ténynek minősül, amelynek másodfokú eljárásbeli előterjesztésére is érvényesül a Pp. 235. § (1) bekezdésében megfogalmazott korlát (hasonlóan: BDT 2009. 1955.). Eszerint a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az elsőfokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul, a Pp. 141. § (6) bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell. A Pp. 141. § (6) bekezdése pedig azt tartalmazza, hogy ha a felek valamelyike tényállításának, nyilatkozatának előadásával, bizonyítékainak előterjesztésével – a (2) bekezdésben előírt kötelezettsége ellenére – alapos ok nélkül késlekedik, és e kötelezettségének a bíróság felhívása ellenére sem tesz eleget, a bíróság a fél előadásának, előterjesztésének bevétele nélkül határoz. A Pp. 141. § (2) bekezdése értelmében pedig a bíróság – ha ez a tényállás megállapításához szükséges – a feleket felhívja nyilatkozataik megtételére, és lefolytatja a bizonyítási eljárást. A fél köteles a tényállításait, nyilatkozatait, bizonyítékait – a per állása szerint – a gondos és az eljárást elősegítő pervitelnek megfelelő időben előadni, illetve előterjeszteni. A fél tehát a másodfokú eljárásban nem hozhatja fel azokat a tényállításait és bizonyítékait, amelyeket az elsőfokú eljárásban meg sem kísérelt előadni, ekként tényállításai és bizonyítékai előterjesztésével alapos ok nélkül késlekedett (BH2003. 5.204., BH2002. 79.).

A felperes azzal, hogy a fellebbezési szakban olyan költség megtérítését igényelte, amire korábban tényelőadást sem tett, így ebben a körben bizonyítás sem folyhatott, meg nem engedett módon változtatta meg fellebbezését, hiszen a költség felmerültéről már az elsőfokú eljárásban is szükségképpen tudomása volt. Indokolatlan késedélme miatt módosított igényével az ítéletábra – az idézett jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően – érdemben nem foglalkozott.

Ahogy azt az elsőfokú bíróság is helyesen fejtette ki, a jelen ügy elbírálására a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére irányadó jogszabályi feltételek megvalósulását kellett vizsgálni, miután a perbeli jogviszonyban az alperesi közigazgatási szerv hatóságként járt el, az állított kár közhatalmi feladatainak gyakorlása során kifejtett szervezési-intézkedési körében megvalósult mulasztásával okozati összefüggésben keletkezett (PK 42. sz. állásfoglalás). Az ilyen kár megtérítését igénylő félnek azt kell bizonyítania, hogy kára a közigazgatási szerv jogellenes tevékenységével vagy mulasztásával okozati összefüggésben keletkezett (rPtk. 339. § (1) bekezdés), és a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható (rPtk. 349. § (1) bekezdés). A jogalkalmazó szervek felelősségét azonban csak kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés alapozhatja meg (BDT 2008.1817., BDT 2004.1028.), illetve általában nem lehet kártérítési felelősség alapja a jogszabály által megengedett mérlegelés eredményeként hozott határozat. Utóbbi

esetben csak akkor érvényesíthet a fél kártérítési igényt, ha megállapítható, hogy a határozat felróható módon eszközölt, kirívóan okszerűtlen mérlegelés eredménye (KGD 1992.2013.).

A felperes kártérítési igényét arra alapította, hogy a benyújtott támogatási kérelem elutasítását követően előterjesztett fellebbezését az alperes egyáltalán nem bírálta el.

A Ket. 33. § (1) bekezdése szerint a határozatot, valamint a másodfokú döntést hozó hatóságnak az elsőfokú döntést megsemmisítő és új eljárásra utasító végzését 21 napon belül kell meghozni és gondoskodni a döntés közléséről.

Az alperesre ugyancsak irányadó, a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 57/A. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a jogorvoslati eljárás során a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv döntése ellen benyújtott fellebbezést az ügy összes iratának beérkezését követő két hónapon belül kell meghozni, amelyet a jogorvoslati kérelem elbírálója indokolt esetben, egy alkalommal ugyanezen időtartammal meghosszabbíthat.

A felek között az elsőfokú eljárásban nem képezte vita tárgyát, hogy az alperes a felperes támogatási kérelmével kapcsolatban jogerős döntést nem hozott, ezzel jogszabályban előírt kötelezettségét szegte meg. Tekintve, hogy azóta sem döntött jogerősen a kérelemről, mulasztása kirívóan súlyos.

Annak megítéléséhez, hogy ez a mulasztás okozott-e kárt a felperesi oldalon, s az a megjelölt mértékű-e, vizsgálni kellett a felperes által igényelt támogatás lehetséges folyósításának körülményeit. A felperes turisztikai tevékenység ösztönzéséhez a LEADER helyi akciócsoportok közreműködésével 2013-ban nyújtandó támogatások jogcímére hivatkozással terjesztett elő kérelmet. Ennek elbírálása a 104/2013. (XI. 14.) VM rendelet szerint történik, melynek 14. § (1) bekezdése értelmében a támogatási kérelmek bírálatát bizonyos pontozási rendszer, értékelés, továbbá a 2007. évi XVII. törvény 32. § (1) bekezdés c) pontja szerinti rangsor állításával végzik el. A támogatási kérelmek rangsorolása után a rendelkezésre álló pontszám ismeretében a **(hatóság)** hozza meg a támogatási határozatot. A törvény 32. § (1) bekezdése szerint a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az egyes intézkedésekkel kapcsolatos támogatási döntéseit jogszabályban vagy pályázati felhívásban rögzített támogatási mértékek alapján, illetve az egyes jogcímekre elkülönített forrás figyelembevételével arányosítással, benyújtási vagy beérkezési sorrend alapján, illetve rangsor állításával hozza meg. A VM rendelet 14. § (5) bekezdése a benyújtott támogatási kérelemnek részben helyt adó határozat meghozatalát is lehetővé teszi bizonyos feltételek esetén. A kérelmek elbírálása a rendelet mellékletében megfogalmazott szakmai, pénzügyi, horizontális szempontok alapján történik.

A jogi szabályozásból arra lehet következtetni, hogy a benyújtott támogatási kérelmekről bizonyos szempontok figyelembevételével a **(hatóság)** mérlegelés útján dönt. A felperesnek ezért az eljárás során azt kellett volna bizonyítania, hogy ha az alperes az eljárást lefolytatja, vagyis jogerős másodfokú döntés születik, az általa megjelölt összegben hozzájutott volna az igényelt támogatáshoz. Mivel azonban az ilyen jellegű támogatásra a vonatkozó jogszabályok az igénylőnek nem biztosítanak alanyi jogot, odaítélése mérlegelés kérdése, és a folyósítás során is meg kell felelni bizonyos elvárásoknak, megállapítható, hogy még a támogatás kedvező elbírálása sem jelent garanciát a kérelemben megjelölt teljes összeg folyósítására (hasonlóan: Kúria Pfv.V.21.596/2007/4.). Állami támogatásra az igénylőnek a feltételek teljesítése esetén sincs alanyi joga. Ebből pedig okszerűen az következik, hogy a támogatási kérelemben megjelölt mérték a felperesnél bekövetkezett kárként nem jelentkezhet. Egyéb bekövetkezett kárra viszont tényelőadást sem tett, így helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az állított vagyoni kár hiányában az alperes felelőssége – a kártérítés konjunktív feltételeinek hiányában – a felhozott jogalapon nem állapítható meg.

Annak nem volt a jelen ügy eldöntése szempontjából relevanciája, hogy **(perben nem álló személy neve)** ügyében a hatóság milyen döntést hozott, különös tekintettel arra, hogy az eljárás adatai szerint a felperes álláspontja mindvégig az volt, hogy a két támogatási kérelem elkülönül, nem értelmezhető szorosan összefüggőként, egymásra épülőként, ahogy azt az elsőfokú közigazgatási szerv tette.

Így mivel a felperes kártérítési követelését a támogatási kérelemben igényelt összeg folyósításának elmaradására, mint elmaradt vagyoni előnyre alapította, mely – a fentiekből adódóan – kárként fel sem merülhet, hiszen kérelméről eleve mérlegelés útján hozott határozattal kellett volna döntenie, a kereset alaptalan. Más jellegű kárkövetelést pedig a felperes nem érvényesített.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles az alperes másodfokú eljárásban felmerült, jogi képviseletével összefüggő költségének viselésére, melynek mértékét az ítéletábra a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés, valamint (5) és (6) bekezdései alapján a kifejtett munkával arányosan, mérlegeléssel állapította meg.

A le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) bekezdése szerint rendelkezett.

Szeged, 2018. június 15.

Dr. Kiss Gabriella s.k.	Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.	Dr. Némethné dr. Suták Anikó s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró